

Remissyttrande avseende SOU 2025:12 AI-kommissionens Färdplan för Sverige

Remissvar från Ericsson på AI-kommissionens Färdplan för Sverige

Som en ledande global aktör inom telekombranschen bidrar Ericsson till att utveckla svenskt näringsliv och ekosystemet för svenska exportföretag. Vår starka internationella position inom digital infrastruktur har gett oss djupa insikter kring digitalisering och vi deltar aktivt i debatten kring den digitala infrastrukturens funktionalitet och regelverk samt engagerar oss i frågor om strategier och hur dessa kan implementeras på ett tillväxtskapande och effektivt sätt. Mot den bakgrunden vill vi här lämna våra synpunkter på Finansdepartementets remiss av *AI-kommissionens Färdplan för Sverige*, SOU 2025:12.

Ericsson välkomnar AI-kommissionens arbete och det övergripande syftet att med hjälp av färdplanen positionera Sverige som ett ledande land inom användning och utveckling av artificiell intelligens (AI). Kommissionens färdplan är ett ambitiöst program med förstärkta investeringar i spetsforskning, kompetensuppbyggnad och AI-tillämpningar i offentlig sektor. Vi noterar särskilt och stödjer att föreslagna medel om totalt 16,7 miljarder kronor överstiger tidigare satsningar med god marginal och att kommissionen lyfter fram excellenscenter, forskarskolor, post-doc-program, AI-verkstäder och medfinansiering av EU-projekt.

Ericsson delar helt den beskrivning som kommissionen ger av telekomsektorns helt avgörande roll i samhällets digitalisering och som möjliggörare för utveckling och användning av AI. Snabba och robusta möjligheter att överföra information är ett grundläggande fundament för framtidens digitala lösningar och för att kunna implementera kommissionens färdplan. Dess betydelse kommer dessutom bara att öka i takt med AI:s utveckling.

Det är därför högst problematiskt och oroväckande att Sverige tyvärr har halkat efter när det gäller investeringar i mobilnät och full 5G (s.k. standalone, SA). Detta riskerar att påverka både konkurrens- och innovationskraft negativt. Mot den bakgrunden

välkomnade vi att kommissionen tidigare lade sin slutrapport och vi delar helt kommissionens bild av att utvecklings- och implementeringstakten behöver öka. Det krävs ett tydligt politiskt ledarskap för att säkerställa att Sverige har den digitala infrastruktur som krävs för att vara ledande inom AI-utveckling och i konkurrensen om framtidens jobb.

Ericsson anser att färdplanen behöver kompletteras med ett antal åtgärder för att skapa förutsättningar för en snabbare och mer konkurrenskraftig AI-utveckling med fokus framför allt på AI-tillämpning för industrin och en effektiv implementering. Vi vill i detta remissvar lyfta fram sju områden där färdplanen kan och behöver förstärkas.

1. En ledande resilient digital infrastruktur för AI och svensk konkurrenskraft

Ska Sverige kunna ta en ledande position inom AI behövs kraftfulla, samordnade satsningar på en digital infrastruktur som omfattar flera oumbärliga delar:

- en resilient molninfrastruktur för säker datalagring
- tillgång till beräkningskraft, samt
- en säker och avancerad uppkoppling (konnektivitet).

Framtidens AI blir allt mer integrerade med den fysiska världen och beroende av att få tillgång till data i realtid. I takt med att AI-systemen börjar agera i förhållande till sin omgivning och/ eller reagera på miljön runtomkring kräver detta en förmåga att lagra och bearbeta data geografiskt nära och i realtid. Nästa våg av AI kommer bland annat att handla om agentisk AI, AI agenter som i realtid kan styra andra saker, såväl digitala som fysiska. Dessutom kräver många av de nuvarande användningsområdena såsom uppkopplade robotar, maskiner, spel eller självkörande bilar en mobil uppkoppling. Något som endast ett snabbt 5G- och så småningom 6G-mobilnät kan hantera med hjälp av extremt kort fördröjning (latens) och hög överföringshastighet. Till skillnad mot 4G kan 5G ha ett i det närmaste obegränsat antal IoT-enheter uppkopplade samtidigt och hantera de stora datavolymer som dessa enheter producerar tillsammans. Detta område av allt fler uppkopplade fysiska tillgångar som genererar realtidsdata utgör en stark möjlighet för ny innovation på AI-området. Samtidigt ökar den geopolitiska situationen också behovet av en säker digital infrastruktur.

5G kan erbjuda den säkraste trådlösa kommunikationen, vilket gör det möjligt för även de mest samhällskritiska tillämpningarna att kommunicera i realtid. Bland annat används krypteringsteknik som gör att näten både kan identifiera hot och attacker och skydda sig mot dem. Dessutom kan 5G-nät delas upp i separata virtuella nät (network slicing) med olika funktioner, kvaliteter och kapaciteter anpassade för specifika behov hos exempelvis en industri eller ett sjukhus. Mission Critical Services (MCS) är samlingsnamnet på dessa nya 5G-funktioner som gör kommunikationen över mobilnäten så säker och pålitlig att den kan användas till även de mest kritiska tillämpningarna.

Sammanfattningsvis är genuin (standalone) 5G, även kallat 5G SA, och i förlängningen 6G, en förutsättning för alla dessa funktioner. AI, moln och mobil konnektivitet hänger med andra ord intimt samman och formar tre omistliga stöttepelare för den globala digitaliseringen, vilka inte kan betraktas var för sig. Utan samtliga tre pelare faller korthuset.

5G SA utgör därmed en fundamental förutsättning för att Sverige ska kunna bli en ledande AI-nation. Ett fungerande och utbrett 5G SA-nät är även en förutsättning när vi blickar framåt på den kommande 6G-revolutionen, som förutspås bli än mer samhällsomvandlande än tidigare generationer. Länder som tidigt investerat i 5G har därför fått stora konkurrensfördelar och stark BNP-tillväxt. Enligt en rapport¹ har 5G-teknologin potential att bidra till BNP-ökningar om 126 miljarder kronor årligen. Det motsvarar över 2 procent av Sveriges totala BNP.

Dagens svenska och europeiska företag har inte tillgång till den senaste digitala tekniken på sin hemmamarknad, vilket skapar ett underläge gentemot konkurrenter i USA och Kina. Om Sverige dessutom aspirerar på att bli bland de första som rullar ut 6G måste Sverige börja badda för dess ankomst och utrullning redan nu genom att få avancerad 5G på plats som en grundförutsättning att bygga vidare på. Den digitala infrastrukturen måste göras tillgänglig till självkostnadspris för både företag och offentlig sektor, så att nyttan av AI kan få genomslag snabbt. Ett förslag att överväga kan vara ett skatteincitament i form av t.ex. avdrag för företagsinvesteringar i avancerade digitaliseringslösningar samt investeringsstöd till kommuner och mindre företag. För mindre företag och kommuner liksom för vissa offentliga aktörer är investeringskostnaderna för digitaliseringen dessutom utmanande. Det kan därför komma att krävas vissa investeringar från staten för att stärka denna infrastruktur där marknadsmisslyckanden kan konstateras. En väg framåt skulle kunna vara införandet av ett nytt initiativ, *Digitalklivet*, en liknande reform som de tidigare Industri- och Klimatklivet.

Långsiktigt måste dock en marknad för affärsmässigt bärande investeringar skapas. AI-kommissionen hänvisar i sin färdplan till flera förslag i Mario Draghis uppmärksammade rapport om europeisk konkurrenskraft, såsom behovet av konsolidering av telekommarknaden, lättnader inom vissa konkurrensregler liksom åtgärder kopplade till frekvenslicenser och spektrumtilldelning. Kommissionen föreslår t.ex. att den pågående utredningen om att påskynda utbyggnaden av 5G och fiber i Sverige (Gigabitutredningen) även bör ges i uppdrag att analysera förslag som rör hur

¹ <https://techsverige.se/app/uploads/2023/06/TECH-SVERIGE-RAPPORT-MILJARDER-SKAL-FOR-5G-2023-ONLINE-VERSION.pdf>

konkurrensrätten påverkar företagskonsolideringar och att utredningen även bör lämna förslag på hur Sverige kan driva på för ökade investeringar i telekom på EU-nivå, genom t.ex. spektrumtilldelning, mer samordnade licensvillkor och 5G SA. Regeringen bör omgående överväga hur dessa frågor bäst ses över. Andra vägar framåt är givetvis möjliga. Det viktiga är att ett arbete omgående initieras för att skapa förutsättningar för en fortsatt snabb utbyggnad av 5G, och då särskilt 5G SA.

För att säkerställa att det finns en gemensam målbild och långsiktiga planeringsförutsättningar för såväl myndigheter som företag föreslår Ericsson att Sverige hämtar inspiration från t.ex. Singapore och påbörjar ett arbete med att ta fram en gemensam och öppen "blueprint" över hur Sveriges digitala infrastruktur ska se ut och bör utvecklas. Målet med detta är att skapa en tydlig politisk vision för hur staten önskar se utvecklingen av den digitala infrastrukturen för ökad samhällsnytta.

2. Förstärk fokus på att systematiskt tillgängliggöra stora mängder data

Utveckling av AI och tillgång till relevant data i stora mängder går hand i hand. Tillgång till data är avgörande för att Sverige och Europa ska kunna utveckla en konkurrenskraftig AI. Sverige har unika möjligheter tack vare vårt relativt högt digitaliserade samhälle och offentlig statistik och data, men data fastnar ofta i silos eller är förknippad med juridisk osäkerhet. GDPR i kombination med AI-lagstiftning gör det dock i värsta fall olagligt att träna AI-modeller på relevant data. Länder utan strikt reglering som GDPR har kunnat bygga avancerade system genom att använda stora datamängder, inklusive passfoton, för att träna sina modeller. Mot denna bakgrund bör AI-kommissionens förslag om att tillsätta en utredning med uppdrag att genomföra en översyn av implementeringen och tillämpningen av GDPR i Sverige övervägas.

En nationell strategi för dataåtkomst med fokus på att systematiskt tillgängliggöra stora mängder data måste tas fram, och Sverige bör arbeta aktivt för tydligare EU-tolkningar som möjliggör innovation. Av vikt är att inte bara fokusera på data som finns i befintliga IT-system hos statliga organisationer som Skatteverket och Försäkringskassan utan att flertalet offentliga dataresurser tillgängliggörs under kontrollerade former för både forskning och innovation.

Det är viktigt att förstå att det handlar om två distinkta kategorier av data: **publik data** som kan användas av offentlig sektor för innovation och säkerhetstillämpningar, och **privat data** som är avgörande för att stärka näringslivet och driva företagsutveckling. Framtidens mest framgångsrika ekosystem kommer att vara de som kan kombinera dessa två typer av data, där offentlig sektor skapar tillgång till kvalitetsdata och privat sektor utvecklar värdeskapande tillämpningar på denna grund.

För att tillgängliggöra dessa två datatyper kommer två olika strategier att krävas. När det gäller publik data måste vi adressera existerande regleringar och utveckla mekanismer som gör det möjligt för individer att aktivt ge sitt godkännande till hur

deras data används. För privat data behöver företagen i sin tur ta fram flexibla ramverk som möjliggör datadelning och innovation.

3. Regulatoriska sandlådor och AI-verkstad för omställning av näringsliv och offentlig sektor

Regeringen omhändertog två av AI-kommissionens förslag om AI-verkstad och regulatorisk sandlåda i vårändringsbudgeten. Det är positivt att Integritetsskyddsmyndigheten tilldelas medel för att vidareutveckla och utöka arbetet med så kallade regulatoriska sandlådor, samt att Skatteverket och Försäkringskassan fått i uppdrag att utreda förutsättningarna för en AI-verkstad inom offentlig sektor. Dessa insatser behöver dock kompletteras med en nationell sandlåda för AI-användning i privat sektor. Regler eller standarder för företag att hantera stora mängder data för träning av AI-modeller i företagsinterna sandlådor i vilka GDPRs krav kunde förenklas skulle öka takten på innovation och skapa regulatorisk förutsägbarhet. Staten bör stödja företag, framför allt små och medelstora företag, genom att relevanta myndigheter tillsätter tvärfunktionella expertgrupper (så kallade "tiger teams") med hög teknisk expertis kring digital omställning i olika sektorer.

4. Visionära projekt som sätter ambitionen

Vi föreslår att Sverige formulerar en handfull visionära initiativ ("moonshot"-initiativ) som konkretiserar den långsiktiga visionen, till exempel: världens mest robusta digitala infrastruktur för realtidsdata, en europeisk AI-teststad eller att bli ledande inom industriell AI till 2028. Dessa initiativ skulle kunna fokusera på tillämpning i våra industriella styrkeområden och skapa en internationell synlighet.

5. Samverkan med akademi och startups

Sverige har mycket att lära från länder som framgångsrikt redan implementerat ett innovations- och investeringsvänligt angreppssätt för att säkerställa framtida konkurrenskraft med fokus på konkreta tillämpningsprojekt för industrin.

Inte minst Kanada har visat på hur man kan nå framgång genom att det offentliga, både nationellt och regionalt, tagit ett aktivt grepp för samverkan och samtidigt investerat i teknik. Sverige bör hämta inspiration från deras modell *Mitacs*, som bygger på att företag samverkar med forskarstuderande och professorer i datadrivna projekt med statlig medfinansiering. Ericsson deltar i Mitacs och ser en tydlig nytta vad gäller såväl kompetensförsörjning, innovationshöjd och industriell tillämpning i konkreta fall. Även T-Hub i Indien är ett gott exempel på arbetssätt som Sverige skulle kunna ta efter och som bygger på att startups inom AI får tekniskt, juridiskt och kommersiellt stöd. Båda dessa modeller bör studeras närmare för att kunna anpassas och implementeras i en svensk kontext.

6. Ett långsiktigt kompetens- och innovationsklimat

Sverige måste satsa på utbildning i STEM-ämnena (naturvetenskap, teknologi,

ingenjörsvetenskap och matematik) i hela skolsystemet, från förskola till högre utbildning och forskning. Regeringens STEM-strategi är ett steg på vägen och Ericsson välkomnar strategins fokus och målsättningar om ökade andel elever som väljer STEM-inriktade gymnasieprogram, förbättrad genomströmning och ökat antal examinerade inom STEM-områden inom den högre utbildningen. Ska strategin förverkligas krävs dock konkreta åtgärder och ett utvecklingspositivt fokus på digitaliseringens och AI:s möjligheter.

Vi behöver också säkerställa en tydlig prioritering av forskningsresurser till teknik och innovation. Ericsson satsar årligen närmare 46 miljarder kronor på forskning och utveckling och enbart i Sverige arbetar drygt 8000 medarbetare med detta. Arbetet bedrivs ofta i samarbete med akademien, företagspartners och startups. Denna ambitionsnivå hos näringslivet måste staten svara upp mot.

Forsknings- och innovationsprogrammet Avancerad Digitalisering som finansieras av både offentliga medel och svensk industri utgör ett viktigt initiativ, men fler sådana satsningar behövs och deras långsiktiga finansiering säkras, exempelvis inom elektronikområdet.

Mer behöver även göras för ökad svensk attraktionskraft för yngre internationella talanger och för att underlätta internationell rekrytering av redan etablerade AI- och tech-experter. Regeringskansliet bör därutöver tillsammans med lärosäten och näringsliv inleda en bred fortbildningsinsats för yrkesverksamma inom AI.

7. Implementering

AI-kommissionen har föreslagit att en task force för fortsatt arbete och implementering inrättas på Statsrådsberedningen. Ericsson delar bilden av att det behövs ett tydligt ledarskap med ett starkt mandat nära statsministern men ser att det kan finnas fördelar med att inrätta en sådan funktion med permanent personal, vars enda uppgift är att genomföra färdplanen. En task force som består av tjänstemän med andra dagliga arbetsuppgifter kommer inte att kunna accelerera arbetet på det sätt som krävs. Det behöver vara en tydligt utpekad och ansvarig organisation med personal som också besitter viss teknisk kunskap och med erfarenhet från industrin, snarare än en löst sammansatt grupp av redan befintlig personal på Regeringskansliet.

Det framgår inte av AI-kommissionens förslag hur alla förslag ska finansieras, eller vilka åtaganden man förväntar sig av näringslivet. Det är helt avgörande för exekveringen. En effektiv implementering kräver också ett starkt samarbete inom EU och att Sverige driver en tydlig linje med fokus på konkurrenskraft, regelförenklingar och investeringar.

Avslutande kommentar

AI-kommissionens färdplan är ett välkommet och ambitiöst steg, men det är

avgörande att förslagen nu omhändertas skyndsamt och kompletteras med en tekniskt förankrad och holistisk strategi som ger Sverige de verktyg som krävs för att bli en AI-ledande nation.

Sverige har potentialen att återta ledarskapet i den digitala utvecklingen. Digital infrastruktur kan inte bara ses som en kostnad, utan bör ses som en investering i framtida välbefinnande, konkurrenskraft och hållbar utveckling. Vi ser fram emot fortsatt dialog med regeringen kring digitaliseringens och AI:s möjligheter och arbetet med att implementera färdplanen.

Ericsson

Maj 2025

Om Ericsson

Vi är en ledande leverantör av informations- och kommunikationsteknik (ICT) till tjänsteleverantörer globalt, där cirka 50% av världens 5G-mobiltrafik går över våra radionät. Även om vi är allmänt erkända för vår telekommunikationsinfrastruktur, erbjuder vi också en bred portfölj av IT- och datalösningar, inklusive artificiell intelligens, och hanterar både mobilnät- och IT-infrastruktur för operatörer världen över. Vi är en av de största mjukvaruutvecklarna i sektorn och har en av de största teamen för egentillverkade kiselkretsar i Europa.

Som ett europeiskt teknikföretag är vi engagerade i att leverera pålitlig, säker och motståndskraftig digital infrastruktur som stödjer Europas digitala suveränitet och konkurrenskraft. Säkerhet är en bärande del av vår strategi och vi fortsätter att investera i cybersäkerhet rakt igenom vår produkt- och tjänsteportfölj.

Vi är också snabba att anta och utveckla artificiell intelligens. Vår Ericsson Insight-plattform möjliggör för operatörer att gå mot autonoma nätverk genom intelligent automation, medan våra nyligen lanserade GenAI-baserade nätassistenter ([Gen-AI for better network insights](#)) levererar förbättrad operativ medvetenhet. Genom vår forskning och utveckling integrerar vi AI i nätverksoptimering, energieffektivitet och serviceåtaganden, vilket förbättrar prestandan i näten och minskar miljöpåverkan. Vi bidrar också till att forma framtiden för AI-baserade mobilnät med fokus på transparens och säkerhet.

Reference:
Date: 2025-06-04

8(8)